

A
B
C
D
E

Renhållningsförvaltningen
ADMINISTRATION

Handläggare: Marita Söderqvist
Tfn: 08-508 465 47

Renhållningsnämnden

Verksamhetsplan 2005

Förslag till beslut

1. Förslag till budget- och verksamhetsplan för 2005 med bilagor godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändringar om 16,6 mnkr godkänns.
3. Investeringsplanen godkänns som genomförandeplan

Johan Castwall
Direktör

Marita Söderqvist
Administrativ chef

Förvaltningschefen har ordet

Budgetåret kommer i hög utsträckning att präglas av utvecklings- och kvalitetsarbete. Många satsningar och beslut kommer att påverka utveckling av Stockholms avfallshantering i ett långsiktigt perspektiv. Bland de strategiskt viktiga insatserna märks följande:

- Beslut ska fattas om en ny avfallsplan som ska gälla för perioden 2006-2010.
- En taxa införs som i ökad utsträckning stimulerar till minskade avfallsmängder, bättre arbetsmiljö och som öppnar upp för nya insamlingssystem. Under året ska beslut fattas om fortsättningen på den utvecklingen genom utformningen av taxan för år 2006.
- En betydande satsning görs på att utveckla infrastrukturen för avfallshantering genom att utöka antalet återvinningscentraler och insamlingspunkter för farligt avfall. Målet är bland annat att öppna en ny permanent eller temporär återvinningscentral under året, att etablera en miljöstation per stadsdel samt utöka den mobila insamlingen av farligt avfall.
- Förhandlingar ska inledas med materialbolagen om hur det framtida systemet för insamling av förpackningar och tidningar ska se ut i Stockholm.
- En ny producentförordning för elektriska och elektroniska produkter ska tillämpas från augusti med konsekvenser för insamlingssystemet i Stockholm.
- En upphandling för manuell insamling av hushållsavfall i fem av tolv delområden ska genomföras.
- Ett omfattande satsning påbörjas inom ramen för de utvecklings- och miljöarbete som följer av nämndens projekt inom miljömiljarden.
- Ett nytt ekonomi- och verksamhetssystem ska implementeras inom förvaltningen under året.
- Renhållningsförvaltningens arbetsätt och organisation ses över och anpassas till de nya uppgifterna och förutsättningar.

Kommunfullmäktiges ram för Renhållningsnämndens verksamhet är satt till 340,6 mnkr. Verksamhetsplanen innehåller ofördelade budgetmedel om 7,0 mnkr. För närmare beskrivning av nämndens verksamhet och åtaganden i förhållande till kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål hänvisas till redovisningen nedan och tillhörande bilagor.

ABCDE

SID 3 (24)
Dnr: 02-0521/04

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Prioriterad inriktning: Staden ska ha en bra omsorg, vård och service för äldre, funktionshindrade och de mest utsatta som bygger på delaktighet, inflytande och respekt för den enskilde individen oavsett var i staden man bor

Förbättringar för funktionshindrade

Genom ett handikappråd skapas förutsättningar för att frågor som rör olika funktionshinder lyfts fram. Nämndens samtliga föredragningslistor skickas till handikapprådet så att rådet har en kontinuerlig översikt över de ärenden som behandlas i nämnden och har möjlighet att ge synpunkter och påverka beslut i ärende som berör funktionshindrade.

Till och med år 2004 har renhållningsnämndens handikappråd haft i genomsnitt 5 möten per år. Det nya handikappolitiska programmet, som förväntas träda i kraft från årsskiftet 04/05, innebär organisatoriska förändringar. I förslaget föreslår man bland annat att renhållningsnämndens handikappråd slås samman med Miljö- och hälsoskydds-nämnden, Stockholm Vatten AB, Fortum Värme, Stockholms Hamn AB och Stockholms Hamnentreprenad AB. De olika förvaltningarna och bolagen får komma överens om en fungerande form för det gemensamma rådet.

Prioriterad inriktning: Kompetensförsörjningen ska säkras och goda möjligheter till kompetensutveckling erbjudas medarbetarna

Personalpolitik

(Bilaga 3, personalplan)

Kompetensförsörjning

Medelåldern i förvaltningen är 45 år och har en bra åldersfördelningen vilket innebär att det inte finns några stora pensionsavgångar.

Förvaltningen har inte haft problem med att få kvalificerade sökanden till utlysta tjänster och ser därför inte några farhågor med kompetensförsörjningen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen har som mål att inom ramen för sin budget bedriva en verksamhet med hög kvalitet och med god fysisk och psykisk arbetsmiljö. Arbetsmiljön ska inte bara vara säker utan också trevlig och utvecklande för de anställda som ska kunna påverka sin arbetsmiljö. Ett av medlen för

ABCDE

SID 4 (24)
Dnr: 02-0521/04

att nå detta mål är ett systematiskt arbetsmiljöarbete. En policy för detta arbete togs av nämnden i augusti 2002 och är fortfarande aktuell.

Under 2005 planeras följande:

- Ergonomisk genomgång av samtliga arbetsplatser
- Fysisk och psykosocial skyddsron
- Lokalenkät
- Utbildning i brandskydd

Sjukfrånvaro

Förvaltningen har hittills haft en låg sjukfrånvaro. Bidragande orsaker till detta kan vara:

- Olika friskvårdsinsatser
- Lyhörddhet för medarbetarnas åsikter. För viktiga frågor som påverkar flera avdelningar bildas antingen arbetsgrupper där samtliga avdelningar är representerade eller så inhämtas synpunkter från alla.
- Arbetsmöten mellan olika avdelningar för att skapa förståelse för varandra och inhämta kunskap
- Öppenhet för nya tekniska lösningar som underlättar arbetet

Medarbetarnas delaktighet

Med anledning av resultatet i stadens medarbetarenkät, om att arbetsplatsträffarna endast i begränsad utsträckning skapade möjlighet till delaktighet och inflytande, ska nämnderna redovisa insatser för att öka detta. 90 % av medarbetarna (jmf med 72 % i staden) inom Renhållningsförvaltningen anser sig välinformerade och lika många anser sig delaktiga på arbetsplatsträffarna (64 % i staden). Andra forum som används för ökad verksamhetskunskap och delaktighet är:

- Morgonmöten varannan vecka
- Gemensamma konferenser
- Årlig plan för studiebesök och gemensamma seminarier
- Gemensamt månatligt kalendarium

Kompetensutveckling

I samband med medarbetarsamtalen ska en individuell utvecklingsplan tas fram som dokumenteras på särskild blankett och förvaras i personakten.

I budgeten finns avsatt 1,2 mnkr för kompetensutveckling och personalbefrämjande åtgärder. Detta motsvarar 36 312 kr/anställd.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Prioriterad inriktning: Staden ska verka för en väl fungerande arbetsmarknad, goda förutsättningar för näringslivet, utveckling av trafiksystemen samt att regionens betydelse stärks

Ett hållbart trafiksystem

Trafikens påverkan av miljön är känd för alla. Dagens system med drivmedel baserat på olja kommer på sikt att fasas ut till förmån för alternativa bränslen. I dagens avtal för insamling av hushållsavfall och avtal för utsorterat matavfall opererar tio stycken biogasdrivna sopbilar och 75 dieseldrivna bilar. Biogas har funnits ett antal år på marknaden och är det enda alternativa drivmedel som idag finns tillgängligt. Alternativ som på sikt kan komma fram är syntetisk diesel framställt ur biogas och vätgas framställt av solenergi.

Staden har krav att samtliga egna fordon skall drivas med förnyelsebar energi. För att möta detta krav är vår avsikt att ställa samma krav i kommande upphandling för insamling av hushållsavfall.

Göra Stockholm till en ekologisk hållbar storstad

Prioriterad inriktning: Miljöarbetet ska stärkas på lokal och central nivå genom att miljöprogrammets sex mål är vägledande vid alla beslut i nämnder och bolagsstyrelser

Miljöarbetet

Förvaltningens egna verksamhet är främst relaterat till miljöprogrammet i de mål som avser säkra varor och energiutnyttjande. I de fall upphandlingar sker utanför stadens gemensamma upphandling, skall förvaltningen identifiera även de områden som har miljöpåverkan och därmed ta hänsyn till dessa vid upphandling. Förvaltningens uppdrag att svara för insamling och bortskaffande av avfall innebär att miljöprogrammets mål avseende transporter och miljöeffektiv avfallshantering är de främsta målen. Ett styrmedel för att nå miljöprogrammets mål är att i upphandlingar ställa de krav som relateras till miljöprogrammet. Förvaltningen arbetar även utifrån renhållningsordningens avfallsplan som överensstämmer med miljöprogrammets mål om avfallshantering.

ABCDE

SID 6 (24)

Dnr: 02-0521/04

Miljöledningssystemet i samband med ILS

Med utgångspunkt från den tidigare genomförda miljöutredning krävs ytterligare arbete för att utarbeta miljöledningssystem. I stadens integrerade ledningssystem ingår miljöåtgärder. Nämnden har även givit förvaltningen i uppdrag att undersöka förutsättningarna för miljödiplomering. Projektkostnad för konsultmedverkan beräknas till 0,2 mnkr.

Uppföljningen av nämndens miljöåtaganden sker integrerat med övriga åtaganden.

Stadsledningskontoret har fått i uppdrag att utveckla ILS i syfte bl.a. att förenkla, anpassa det bättre till facknämnder och bolag samt ta fram klarare anvisningar och genomföra utbildningar av både politiker och tjänstemän. Förvaltningen inväntar resultatet av uppdraget.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Prioriterad inriktning: Metoder ska utvecklas inom stadens alla verksamheter i syfte att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer

Mångfalds- och jämställdhetsplaner

Arbetet med att skapa en arbetsplats med jämställdhet och mångfald handlar om kunskap och aktiva åtgärder, men framförallt om förändrade attityder och handlingssätt. Förvaltningen har som mål att på olika sätt sprida kunskap om, bevaka, informera och lyfta upp jämställdhets- och mångfaldsfrågorna både avseende medarbetar- och kundperspektivet. Se vidare bilaga 2, Jämställdhets- och mångfaldsplan.

Prioriterad inriktning: Ökad möjlighet till reell påverkan ska skapas genom fördjupad demokrati, delaktighet och inflytande

Ökad integration

Förvaltningen har under 2004 utarbetat en basinformation kring hur och varför man ska sortera sina sopor. Detta material vidareutvecklas under 2005 och kommer att distribueras till fler målgrupper bland invånarna. Ett projekt kring översättning startades 2004 och detta arbete fortsätter och tar konkreta former under 2005. Det innebär att en del av basinformationen översätts till ett antal utvalda invandrarspråk. Projektet genomförs i nära samarbete med en eller flera stadsdelsförvaltningar som har stora grupper av personer med invandrabakgrund. På förvaltningens hemsida översätts informationstexter till lättläst svenska.

Brukarinflytande

Renhållningsförvaltningen eftersträvar nöjda kunder. Kund- respektive, entreprenörsperspektivet ska förstärkas genom ökad insyn och deltagande i processerna. Ett led i detta arbete är det kontinuerliga arbetet med hemsidan, där medborgarna kan vidarebefordra sina synpunkter och frågor samt beställa informationsmaterial. Vi har kontinuerliga möten med entreprenörer och fastighetsägarrepresentanter. Genom en fortsatt effektivisering av de interna rutinerna planeras en styrning av personella resurser till kundtjänstfunktionen/administration och för att därmed öka tillgängligheten. Ett närmare samarbete mellan informationsavdelningen och kundtjänst planeras.

Förvaltningen kommer under 2005 att utarbeta ett förenklat basinformationsmaterial och andra informationsinsatser som reder ut vilka bestämmelser som gäller inom stadens avfallshantering. Informationen ska

vara målgruppsdifferentierad så att exempelvis restaurangägare och ägare till små livsmedelsbutiker och kiosker får tillgång till information speciellt anpassad till sina behov, villaägare för sina behov och boende i flerbostadshus för sina behov. Informationen ska även ge råd till dessa olika kundgrupper kring hur de ska hantera sitt avfall. En ny brukarundersökning planeras att genomföras under 2005.

Ta ansvar för ekonomin

Prioriterad inriktning: Nämnder och styrelser ska bedriva ett aktivt utvecklingsarbete med fokus på sina kärnverksamheter

Insamling och Transport

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för att insamling och transport av hushållsavfall utförs på ett avtalat sätt genom offentlig upphandling av entreprenörer. Avtal för den manuella insamlingen och container insamling är indelat i 12 delområden. Avtal för mobil sopsug gäller för hela Stockholms stad. Den manuella insamlingen är fördelat på två avtalsperioder med tre års förskjutning. Idag finns det fem entreprenörer kontrakterade för manuell insamlingen och två entreprenörer för transport av container för hushållsavfall.

Avdelningen består totalt av nio personer med arbetsuppgifter som rör kontroll och handläggning av ärenden, kundtjänst, utveckling av E-system samt granskning och viss fakturering mot entreprenörer.

14-dagshämtning för villor

I början på året kommer villaägarna att få ett erbjudande om frivillig hämtning av hushållsavfall var 14:e dag utan krav på egen kompost. För att klara det längre hämtningsintervallet med ökad mängd per tillfälle, måste av arbetsmiljöskäl dagens engångssäck om 160 liter bytas ut. Den behållare som föreslås är ett hjulförsett plastkärl om 140 eller 190 liter. Förvaltningen kommer under 2005 att införskaffa ca 25 000 kärl (investeringskostnader) för utplacering. Placeringen av kärlet ska vara på fastigheten vid stoppstället för fordonet.

Budgetförslag, mnkr

	Budget 2005	<i>Jmf Budget</i> 2004
Intäkter	1,4	1,4
Kostnader	-171,3	-160,9
Netto	-169,9	-159,5

ABCDE

SID 9 (24)

Dnr: 02-0521/04

Ekonomiska förändringar

I avtal för insamling finns reglerat hur indexjustering skall utföras. På fyra av delområdena för manuell insamling utföll ingen indexjustering för år 2004. För år 2005 kommer indexjustering att ske på samtliga entreprenader plus den del som inte indexreglerades år 2004. Totalt innebär indexjustering en kostnadsökning med 5,8 mnkr.

För insamling av matavfall kommer kostnaden att öka jämfört med 2004, dels genom att fler restauranger kommer att vara med i insamlingen, dels genom att insamling av organiskt avfall ifrån affärer ingår i förvaltningens system samt att ett provområde för insamling av organiskt avfall ifrån villor påbörjas under året. En osäkerhet finns i om hur många restauranger, affärer och villor som kommer att ansluta sig vilket kan medföra att avvikelser från budgeterad kostnad.

Upphandlingar

Upphandling av manuell insamling ifrån fem delområden kommer att göras under året. Frågor som kommer att fokuseras särskilt på är entreprenörers uppgifter och åtaganden, klagomål och avdrag på ersättning vid höga klagomålsnivåer och arbetsmiljö för hämtningspersonal.

Insamling av pumpbart matavfall och slamhämtning kommer också att handlas upp under året.

Projekt

Avdelningen deltar som projektansvarig för upphandling av nytt verksamhetssystem till förvaltningen. Konvertering av data från befintligt system, utbildning och implementering av nya system kommer kräva mycket administrativ tid inomavdelningen.

Behandling och återvinning

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för upphandling och uppföljning av behandlingsavtal för det hushållsavfall och därmed jämförligt avfall som samlas in genom det kommunala ansvaret. Dessutom ingår det i avdelningens uppgifter att vara förvaltningen part i avtalet mellan Renhållningsnämnden och El-Kretsen för insamlingen av elektriska och elektroniska produkter. Avdelningen ingår också i utvecklingsarbetet med biologisk behandling av matavfall med externa anläggningsägare såsom Ecoferm och Stockholm Vatten AB

Avdelningen består totalt av en person.

ABCDE

SID 10 (24)
Dnr: 02-0521/04

Kommande uppdrag

Från och med december 2004 och fram till 2007-2008 kommer avdelningen att driva projekt inom miljömiljarden avseende åtgärder som täckning och sanering av Lövstaområdet. Avdelningen beräknas för dessa projekt och det fortsatta arbetet med utveckling av samarbetet avseende biologisk behandling förstärka de personella resurserna med en person. Utöver denna förstärkning kommer projekten att utnyttja ramupphandlade konsulter.

Budgetförslag, mnkr

	Budget 2005	Jmf Budget 2004
Intäkter	3,2	2,2
Kostnader	-79,1	-73,6
Netto	-75,9	-71,4

Ekonomiska förändringar

Under 2004 har genomförts en upphandling av behandlingen av slagg och aska som med stor säkerhet inte ger några ökade kostnader för denna hantering under 2005 trots att mängden avfall till behandling förväntas öka med ca 3 % till 40 000 ton under 2005.

Behandlingskostnaderna för behandlingen av hushållsavfall vid Högdalenverket beräknas öka med ca 8,7 Mnkr. Ökning är mindre än den tidigare fastställda på 201 kr/ton för 2005. Den mindre ökningen beror på utformningen av avtalet mellan Fortum Värme AB i samarbete med Stockholm Stad och Renhållningsnämnden. Den verkliga behandlingskostnaden vid Högdalenverket blir ca 163 kr/ton. Förvaltningen beräknar leverera 230 000 ton brännbart avfall 2005, vilket är en ökning på 7 000 ton (3 %).

Behandlingskostnaderna för matavfall till biologisk behandling förväntas ökas från 1,8 Mnkr till ca 3,4 Mnkr på grund av den utbyggda insamlingen speciellt från restauranger och storkök. I mängder innebär detta totalt 3 500 ton.

Behandlingskostnaderna för elektriska och elektroniska produkter samt kylmöbler kommer att bli ca 9/12 jämfört med 2004 på grund av att EU:s direktiv för "Avfall från elektriska och elektroniska produkter" (WEEE) kommer att gälla från och med 14 augusti 2005. Behandlingsmängden för elektriska och elektroniska produkter som bekostas av Renhållningsförvaltningen beräknas bli ca 1 200 ton dvs. en minskning med ca 385 ton och för kylmöbler ca 27 000 st d.v.s. en minskning med ca 14 000 st.

ABCDE

SID 11 (24)
Dnr: 02-0521/04

Upphandlingar

Under 2005 kommer upphandling att göras av utföraruppgifterna i miljömiljardsprojekten för Lövstaområdet. Dessutom kommer upphandling av transporter för slagg och aska från Högdalenverket till respektive behandlingsanläggning att göras för den mängd som härrör från Stockholms Stads hushållsavfall.

Insamling av pumpbart matavfall och slamhämtning kommer också att handlas upp under året.

Projekt

Avdelningen kommer att ansöka om ytterligare miljömiljardsbidrag för återstående delar av sanering av Lövstaområdet och vidareutveckling av samarbetet med Stockholm Vatten AB för att biologiskt behandla matavfall med utvinning av biogas.

ÅVC och farligt avfall

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningens fyra personer arbetar huvudsakligen med återvinningscentralerna där grovavfall tas emot från hushåll och småföretag, samt insamlingen av farligt avfall från hushållen.

Staden har idag tre återvinningscentraler för hushållens grovavfall. Vid två av dessa får även företag mot avgift lämna mindre mängder. Drift och transporter vid återvinningscentralerna sköts av upphandlad entreprenör. Renhållningsförvaltningen har i uppdrag att under åren 2005-2012 etablera ett antal nya återvinningscentraler.

Hushållens farliga avfall samlas in via ett 20-tal miljöstationer, ett 20-tal färgbutiker samt den mobila miljöstationen med stopplatser över hela staden. Förvaltningen har i uppdrag att öka insamlingen av det farliga avfallet genom att utöka antalet mottagningsställen. Avdelningen svarar också för insamlingen av småbatterier, vilket sker vid miljöstationerna, de ca 260 återvinningsstationerna, samt ca 1000 försäljningsställen.

Projekt och aktiviteter - återvinningscentraler

Vid återvinningscentralerna kommer den under år 2004 inledda upprustningen att fortsätta. Ett flertal standardhöjande åtgärder kommer att genomföras och en genomgång kommer också att göras av möjliga åtgärder för att öka tillgängligheten för funktionshindrade.

Den 1 januari träder nya avtal i kraft för driften av återvinningscentralerna. Alla tre kommer även fortsättningsvis att drivas av en och samma entreprenör, men de nya avtalen ger förbättrade möjligheter till styrning och uppföljning av verksamheten. Vid årsskiftet kommer också nya avtal

ABCDE

SID 12 (24)
Dnr: 02-0521/04

för behandlingen av flertalet fraktioner från återvinningscentralerna att börja gälla. Upphandling av behandlingen av de återstående fraktionerna kommer att göras under första halvåret 2005.

Arbetet med att i samarbete med Gatu- och fastighetskontoret och Stadsbyggnadskontoret söka platser för nyetablering av återvinningscentraler kommer att fortsätta under 2005. Målet är att en ny återvinningscentral ska tas i drift under 2005.

Förvaltningen kommer under året att undersöka alternativa lösningar för att finna nya återvinningscentraler. En möjlighet kan t.ex. vara att av entreprenör handla upp även tillhandahållandet av återvinningscentralen.

Projekt och aktiviteter – farligt avfall

Den under 2004 inledda upprustningen av miljöstationerna för hushållens farliga avfall kommer att slutföras under 2005. I möjligaste mån kommer små miljöstationer att ersättas med större, och där det inte är möjligt kommer de små att få ny, mer ändamålsenlig, inredning.

Arbetet med att placera ut nya miljöstationer vid de bensinstationer som har möjlighet och bedöms vara lämpliga kommer också att fortsätta under året i syfte att nå målet med en miljöstation per stadsdelsnämnd..

Den mobila miljöstationen, till vilken hushållen kan lämna farligt avfall och elavfall, kommer att fortsätta trafikera hela staden. Antalet stopplatser kommer att utökas från dagens 72 till drygt 80 och varje ställe kommer att besökas vid fyra tillfällen under året. Annonsering kommer att ske i lokalpress före varje tur och liksom under 2004 kommer förvaltningens egen personal att kunna arbeta på bilen med att ta emot avfall och informera besökarna.

På avdelningen kommer under året ett projekt finansierat via miljömiljarden att inledas. Det är ett försök med insamling av farligt avfall med s.k. röda boxar, från hushåll i tre områden med olika bostadstyper.

År 2005 beräknas det gå ca 6 200 invånare per mottagningspunkt för farligt avfall (fasta miljöstationer, mobila miljöstationen samt färghandlarna), att jämföra med ca 6 900 vid utgången av 2004.

Förbättringar för funktionshindrade

I samband med den fortsatta upprustningen av stadens återvinningscentraler kommer en genomgång att göras av vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade. Motsvarande kommer också att ske för de mottagningspunkter som finns för farligt avfall. Vid all nyprojektering av återvinningscentraler kommer handikappfrågor att beaktas.

ABCDE

SID 13 (24)
Dnr: 02-0521/04

Budgetförslag, mnkr

	Budget 2005	Jmf Budget 2004
Intäkter	5,5	1,4
Kostnader	-58,6	-62,9
Netto	-53,1	-61,5

Ekonomiska förändringar

De ökade intäkterna under 2005 beror på nyttillkommen ersättning för det metallskrot som tas emot vid återvinningscentralerna (3,0 mnkr) samt ökade intäkter om 1,0 mnkr (totalt 2,0 mnkr) från försäljning av klippkort till företag som lämnar grovavfall vid återvinningscentralerna.

Kostnaderna beräknas minska framförallt beroende på minskade behandlingarkostnader för avfallet från återvinningscentralerna samt en bättre anpassad budget för det farliga avfallet.

Miljö och utveckling

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för förvaltningens miljö- och utvecklingsarbete. För att genomföra de arbetsuppgifter som avdelningen ansvarar för har avdelningen 3 heltidstjänster. En person är tjänstledig för studier. Därutöver är tre projektanställningar knutna till avdelningen. Två av dem kommer i huvudsak finansieras av Miljömiljarden. Arbetet bedrivs främst i projektform. De projekt som kommer att ta avdelnings resurser i anspråk är framtagning av renhållningsordning inklusive avfallsplan som ska gälla senast från 2006, utveckling av källsortering av olika avfallsfraktioner såväl organiskt avfall som producentansvarsavfall. Avdelningen arbetar med specifikt projekt som innefattar insamling och behandling av organiskt avfall från livsmedelslokaler, men även insamling av matavfall från hushåll kommer att införlivas. Målsättning är att behandla avfallet biologiskt med rötning för att därmed öka biogasproduktion. Införande av fastighetsnära källsortering, främst avseende producentansvarsavfall, som förpackningar och tidningar, i syfte att på sikt minska antalet återvinningsstationer i stadsmiljön är en av arbetsuppgifterna. Nämnden har ansökt om medel ur miljömiljarden och erhållit medel för olika projekt. Projekten kommer att ta en stor del av avdelningens personella resurser i anspråk. Avdelningen besvarar olika remisser som tillhör förvaltningens verksamhetsområde.

Vid behandling av remisser beaktar förvaltningen tillgänglighetsfrågor. Gemensamt med Stadsbyggnadskontoret och Gatu- och fastighetskontoret

ABCDE

SID 14 (24)
Dnr: 02-0521/04

arbetar förvaltningen med att utforma riktlinjer för avfallshantering från tillgänglighetssynpunkt.

För att följa forskning och utbildning inom avfallsområdet svarar avdelningen för kontakter med tekniska högskolor och universitet. En viktig del i detta är att identifiera lämpliga ämnen och områden för examensarbeten och uppsatser.

Budgetförslag

	Budget 2005	<i>Jmf Budget</i> 2004
Intäkter	0,0	0,0
Kostnader	-5,0	-5,7
Netto	-5,0	-5,7

Avdelningen föreslår en budget om 5,0 mnkr exklusive projekt som finansieras genom miljömiljarden. Kostnaderna, 0,7 mnkr, för de informationsinsatser som ingår i respektive projekt ingår i informationsbudget.

Nedanstående redovisas ett antal större och strategiskt viktiga uppdrag och projekt som har påbörjats och kommer att även pågå under år 2005.

Renhållningsordning

Arbetet med att utarbeta ny renhållningsordning inklusive avfallsplan pågår. Renhållningsordningen ska antas under år 2005 för att gälla från senast år 2006. Renhållningsordningen kommer att ställas ut och remisshanteras under året för att senare antas av Kommunfullmäktige.

Projektkostnad för utställnings- och tryckkostnader av en ny renhållningsordning beräknas till 0,3 mnkr som ingår i informationsbudget.

Insamling och behandling av organiskt avfall

Det påbörjade projektet för insamling av organiskt avfall (matavfall) från livsmedelslokaler fortsätter. För att nå mål om insamlad mängd ca 2000 ton under år 2005 bedömer förvaltningen att matavfall från ca 130 restauranger bör omfattas av insamlingen, vilket är en ökning med 70 st i jämförelse med 2004. Motsvarande insamling från livsmedelsbutiker beräknas öka från 62 butiker till ca 70. Detta avfall avses att behandlas i Ecoferms anläggning i Sofielund varvid biogas och växtnäring erhålles. Under året avser förvaltningen påbörja frivillig insamling av organiskt avfall från hushåll. Avfallet kommer att behandlas genom central kompostering. Förvaltningen bedömer att ca 2 000 villahushåll kommer att

ABCDE

SID 15 (24)
Dnr: 02-0521/04

ingå i försöket. Insamling av matavfall från 3 000 hushåll i flerbostadsfastigheter sker i Hammarby Sjöstad. I beslutet om genomförande av Miljömiljardsprojektet ”Lokaler för kvartersnära insamling” uppdrogs till förvaltningen att undersöka om insamling av matavfall från hushåll i flerbostadsfastigheter kan ingå. För att säkerställa en hög kvalitet på det insamlade avfallet ska matavfallet insamlas i härför lämpliga påsar som tillhandahålles genom förvaltningens försorg.

Avdelningen kommer medverka i olika upphandlingar som hänförs till insamlingen.

Projektkostnad: 1,1 mnkr, exkl informationskostnader 0,3 Mnkr samt insamlings- och behandlingskostnader.

Producentansvarsavfall och fastighetsnära insamling

Nämnden har erhållit medel ur Miljömiljarden för projekt som avser fastighetsnära insamling. Utöver dessa projekt kommer förvaltningen att fortsätta undersöka hur långt den fastighetsnära insamlingen i är genomförd i ytterligare stadsdelar inom staden. Producenterna för förpackningar och tidningar skall samråda med staden om de insamlingssystem som de avser att införa. För att utöka antalet återvinningsstationer inom staden kommer förvaltningen i samarbete med stadens berörda förvaltningar och Förpacknings- och tidningsinsamlingen arbeta vidare med dessa frågor. Staden har även fått utökat ansvar för information om förpacknings- och tidningsinsamlingen.

Förvaltningen arbetar tillsammans med Stadsbyggnadskontoret, Gatu- och fastighetskontoret samt Miljöförvaltningen för att ta fram en ”Lathund” som ska redovisa vilka lagar och beslut som reglerar avfallshantering från markanvisning till färdig byggnad. I detta arbete ingår även att belysa tillgänglighetsaspekter.

Projektkostnad: 0,5 Mnkr, exkl. informationskostnader 0,1 Mnkr.

Projekt finansierade med medel ur Miljömiljarden

Nämnden har sökt och erhållit medel för projekt som finansieras av Miljömiljarden. Kostnaderna för dessa projekt belastar inte den ordinarie budgeten utan redovisas separat. Dessa projekt kommer avdelningen att arbeta med under minst två år.

- Beredning av utsorterat organiskt avfall från restauranger och hushåll för biologisk behandling vid Henriksdals reningsverk. Medel har beviljats för att reda ut förutsättningar för lokalisering av anläggning och miljöeffekter. Förvaltningen förbereder ansökan till nästa ansökningstillfälle för förbehandlingsanläggning för att ta emot pumpbart avfall vid Stockholm Vattens anläggning i Henriksdal.

ABCDE

SID 16 (24)
Dnr: 02-0521/04

Beviljade medel: 0,6 Mnkr

- Rådgivning till fastighetsägare beträffande fastighetsnära insamling. Detta projekt kommer samordnas till viss del med det projekt "Sortera mera" som ett antal stadsdelsförvaltningar genomför.

Beviljade medel: 2,6 Mnkr

- Lokaler för kvartersnära insamling. Projektet innebär att finna lösningar för den kvartersnära insamlingen och bör kombineras med insamling av matavfall från hushåll i flerbostadsfastigheter.

Beviljade medel: 14,1 Mnkr

- Insamling av organiskt avfall, matavfall. Projektet innefattar undersökning och utvärdering av olika förbehandlingssystem för matavfall. Avfallet genomgår därefter biologisk behandling.

Beviljade medel: 5,3 Mnkr.

Information

Verksamhetsbeskrivning

Informationsavdelningen kommer under 2005 att ha 2 heltidstjänster samt köpa en 0,4 tjänst från Stockholm Vatten

Avdelningens uppdrag är extern och intern kommunikation. Den externa kommunikationen ska uppfylla behov av basinformation, tillhandahålla kommunikation som understödjer attityd- och beteendeförändringar samt förse lärare och skola med information. Det interna arbetet stärker den interna kommunikationen på förvaltningen och kommunikation med våra samarbetsparter, t ex entreprenörer.

Budgetförslag, mnkr

	Budget 2005	<i>Jmf Budget 2004 *)</i>
Intäkter	0,0	0,0
Kostnader	-9,0	-6,5
Netto	-9,0	-6,5

*) under 2004 ingick 1,2 mnkr informationsmedel under övriga avdelningar

Informationsverksamheten föreslås en budget omfattande ca 9,0 miljoner kronor. Detta att jämföra med förra årets budget om totalt 7,7 miljoner.

Nyckeltal för förvaltningens informationskostnader i förhållande till antalet invånare blir med föreslagen budget ca 11,75 kr/stockholmare att jämföra med 10,11 kr för förra året och 7,75 kr för 2003. Den utökade budgeten per invånare motiveras med ökade informationsinsatser för

ABCDE

SID 17 (24)
Dnr: 02-0521/04

omläggning i hämtningssystemet för villor, en informationsinsats riktad till samtliga flerbostadshushåll samt ett utökat informationsansvar för förpackningar.

Upphandlingar

Förvaltningen kommer att upphandla ett undersökningsföretag som dels kan göra återkommande brukarundersökningar, dels mindre undersökningar med olika teman, både kvantitativa och kvalitativa.

Tillgänglig information för människor med funktionsnedsättning

Information rörande förvaltningens verksamhet såsom basinformation om praktiskt sophantering, nyheter inom avfallsområdet samt kontaktuppgifter till ansvariga personer, finns tillgängligt både i tryckt form och på förvaltningens hemsida. Stora delar av den mest väsentliga informationen finns även tillgänglig på lättläst svenska, både på hemsidan och kan även fås utskrivna. Från och med 2005 har förvaltningen bytt typsnitt i sina trycksaker samt även ökat teckengraden för att förbättra läsbarheten. Basinformationen om praktisk sophantering inom kommunen finns även inläst på CD-ROM samt i formatet DAISY, för synskadade.

BASinformation

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utarbeta olika slags informationsmaterial med basinformation om avfallshantering. Målgrupperna kommer att differentieras ytterligare och vi kommer att arbeta med olika riktade utskick till olika kundgrupper.

En stor del av basinformationsverksamheten kommer att samlas i ett projekt kallat "Klara besked". Inom projektet ska klar, tydlig och målgruppsanpassad information utarbetas om vilka bestämmelser som gäller för stadens avfallshantering. Informationen ska även ge råd till olika kundgrupper kring hur de ska hantera sitt avfall. Exempel på insatser är nyhetsbrev, annonsering, enkelt informationsmaterial om hur sophanteringen fungerar till flerbostadshushåll, information om varför man ska sortera sina sopor på olika invandrarspråk samt informationsmaterial till mäklarfirmor.

ATTITYDinformation

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kommunicera en helhetsbild av avfallshanteringen där brukarna inte behöver förstå ansvarsfördelning för att kunna agera på rätt sätt. Informationsinsatserna ska skapa förtroende för återvinning, insamlingsystem och behandlingsformer.

- Förvaltningen kommer att samarbeta med bland annat Miljöförvaltningen kring en ny Miljöhandbok för Stockholms stad. Den nya miljöhandboken är tänkt att vara en praktisk manual till

ABCDE

SID 18 (24)
Dnr: 02-0521/04

Miljöprogrammet, det vill säga informera stockholmarna om hur de i sin egen vardag kan bidra till att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar stad.

- På våren planerar förvaltningen en större kampanj på temat avfallshantering med inriktning på olika fraktioner. Kampanjens budskap ska vara de samma som budskapen i vår informationsstrategi: avfallet är en resurs och stockholmarens roll i avfallshanteringen är central. Kampanjens utgångspunkt ska vara EU:s avfallsstrategi.

SKOLinformation

- Under hösten arrangeras Miljödagar i samarbete med Stockholm Vatten, Miljöförvaltningen och Gatu- och Fastighetskontoret. Under en vecka bjuds mellanstadielever in till en eftermiddag då de får lära mer om miljöfrågor, bland annat om hur man ska hantera sitt avfall. Lärare förses med material som möjliggör fördjupning och vidare diskussion i klassrummet.
- Förvaltningen fortsätter sitt arbete med skolinformatörer. Studerande på högskolans miljöutbildningar kommer att rekryteras och ges en grundutbildning i stadens avfallshantering. Deras uppgift blir sedan att besöka samtliga fjärdeklasser för en informationsstund om avfallshantering. Lärare kommer att förses med förslag till fördjupning och elevuppgifter. Eleverna kommer få varsitt exemplar av Sunes sobok.

Projekt finansierade med medel ur Miljömiljarden

- Ett web-baserat Miljölaboratorium med inriktning på högstadieungdomar. Samarbete med Miljöförvaltningen.

Beviljade medel: 5 mnkr

Administration

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningens 10 personer svarar för förvaltningens funktioner inom ekonomi, personal, kontorsservice, registratur, upphandling, IT, nämndadministration samt den del av kundtjänstfunktionen som avser upplägg av nya kunder, fakturering och inkasso.

Under 2005 fokuserar avdelningen, när det gäller verksamhetsutveckling, helt på implementeringen av stadens nya ekonomisystem, Agresso, och förvaltningens nya verksamhetssystem.

ABCDE

SID 19 (24)
Dnr: 02-0521/04

Budgetförslag, mnkr

	Budget 2005	<i>Jmf Budget</i> 2004
Intäkter övrigt	0,0	0,3
Intäkter Hondurasprojektet	6,5	5,8
Intäkter totalt	6,5	6,1
Kostnader adm drift	-14,3	-13,6
Honduras projektet	-6,5	-5,8
Ofördelade budgetmedel	-7,0	-4,1
Kostnader totalt	-27,8	-23,5
Netto	-21,3	-17,4

Inom avdelningen redovisas ofördelade budgetmedel om 7,0 mnkr som ska fungera som en buffert för oförutsedda kostnadsökningar eller minskade taxeintäkter om styreffekterna slår ut snabbare än vad som beräknats i taxan.

E-strategi

E-strategin som nämnden antog 2003-09-24 gäller, men har kompletterats med en E-plan för 2005 bilaga 5.

Hondurasprojektet

Projektet kommer enligt de planer som nu gäller att avslutas i och med 2005 års utgång. Avslutningen som kommer ett halvår tidigare än de ursprungliga planerna beror på att Sida förklarat att all fältverksamhet skall vara avslutad senast under oktober 2005. Endast rapportskrivning och avslutning kan genomföras under november och december.

Skälet till denna förkortning är att det sker nationella och lokala val i Honduras i slutet av november 2005. På grund av osäkerhet om de politiska maktförhållandena efter valet har Sida därför valt att avsluta stockholmsprojektet under år 2005.

Efter den något turbulenta situationen för bemanning av de olika delprojekten under 2004 föreligger nu, och för 2005, en situation där samtliga återstående delprojekt är bemannade. Projekten utvecklar sig därför planenligt och inom de budgetramar som Sida:s finansieringsåtagande anger. Kostnaderna för 2005 beräknas till 6,5 mnkr och finansieras av Sida.

ABCDE

SID 20 (24)
Dnr: 02-0521/04

Prioriterad inriktning: Staden ska ta ett aktivt ansvar för ekonomin genom höga krav på budgethållning, en effektiv användning av resurserna samt en i övrigt god ekonomisk hushållning

Förutsättningar för nämndens arbete med verksamhetsplanen 2005

Kommunfullmäktige har budgeterat 340,0 mnkr för kostnader respektive intäkter inom Renhållningsnämnden verksamhet. Detta innebär en ökning om 19,4 mnkr i jämförelse med den efter taxeökningen justerade KF-budgeten 2004. Ökningen ska rymmas inom 2004 års taxenivå. I uppdraget för framtagandet av taxa för 2005 ingick att taxenivån totalt sett skulle förbli oförändrad jämfört med avfallstaxan som gällt sedan den 1 januari 2004.

Budgetförslag 2004

	KF-budget 2005	Omslutnings- förändringar	Förslag VP 2005	<i>Jämförelse Just VP 2004</i>
Intäkter	340,6	16,6	357,2	336,3
Kostnader	-334,2	-16,6	-350,8	-333,1
Avskrivningar	-4,8		-4,8	-2,3
Internränta	-1,6		-1,6	-0,9
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Avrundningsdifferenser kan förekomma i tabellerna.

På följande områden beräknar förvaltningen budgetavvikelse i jämförelse med 2004, utöver generell pris- och löneökning (2,5 – 3 %)

- 1,0 mnkr (13 %), ökade kostnader för informationsinsatser
- 11,3 mnkr (21 %), ökade förbränningskostnader
- 0,9 mnkr (90 %), ökade kostnader för helårseffekt av organisationsförändring inom ÅVC och farligt avfall
- 10,4 mnkr (7 %) ökade insamlingskostnader
- 6,0 mnkr (-40 %), minskade kostnader för elektronik- och elavfall
- 2,9 mnkr (-11 %), minskade kostnader för behandling ÅVC
- 1,6 mnkr (-16 %), minskade kostnader för farligt avfall
- 1,2 mnkr (5 %) minskade kostnader för drift och transport ÅVC

Kostnadsökningen finansieras genom 2004 års överskott (överbudgetering 2004) samt ökade intäkter som inte motsvaras av ökade kostnader.

ABCDE

SID 21 (24)
Dnr: 02-0521/04

Omslutningsförändringar

Förvaltningen föreslår omslutningsförändringar om 17,6 mnkr enligt följande:

- 1,0 mnkr, matavfall levererat till Högdalen av Sita
- 2,2 mnkr, lokalintäkter Lövsta ÅVC
- 0,5 mnkr, Naturvårdsverket avseende batteriinsamlingen
- 2,0 mnkr, klippkort ÅVC
- 3,0 mnkr, metallåtervinning från ÅVC
- 1,4 mnkr, plastinsamlingen
- 6,5 mnkr, Hondurasprojektet

Kostnads- och intäktsfördelning

	2005		2004	
Intäkter	mnkr	%	mnkr	%
Taxeintäkter	340,6	95,4%	320,9	95,4%
Lokalintäkter	2,2	0,6%	2,2	0,7%
Övriga intäkter	14,4	4,0%	13,1	3,9%
Summa	357,2	100,0%	336,2	100,0%
Kostnader				
Personalkostnader	16,2	4,5%	14,8	4,4%
Personalbefrämjande åtg	1,2	0,3%	1,2	0,4%
Lokalkostnader	8,0	2,2%	8,0	2,4%
IT-kostnader	2,7	0,8%	3,0	0,9%
Entreprenörskostnader	291,6	81,6%	279,6	83,2%
Nämnden	0,5	0,1%	0,5	0,1%
Hondurasprojektet	6,5	1,8%	5,8	1,7%
Ofördelad budget	7,0	2,0%	4,1	1,2%
Övriga kostnader	23,5	6,6%	19,2	5,7%
Summa	357,2	100,0%	336,2	100,0%

Prognososäkerhet 2005

Förvaltningen har under 2004 tagit fram olika system för att förbättra uppföljningen. Det finns dock osäkerhetsfaktorer som inte går att förutse med några tekniska hjälpmedel utan bara med avancerade gissningar. Hur styreffekterna i taxan slår beror på kundens benägenhet att förändra sitt

ABCDE

SID 22 (24)
Dnr: 02-0521/04

abonnemang för att få en billigare och bättre sophantering. Till exempel kan en fastighetsägare som har komprimerade säckar sänka sin sopavgift bara genom att stänga av komprimatorn och gå över till vanliga säckar. En komprimerad säck motsvarar ca 1,5 okomprimerad säck av samma storlek. Skulle alla göra detta fr.o.m. januari 2005 reduceras taxeintäkterna med 19,9 mnkr. Mest troligt är att taxeintäkten reduceras med ca 6 -12 mnkr, vilket baseras på att 31–63 % på årsbasis stänger av komprimatorn. Om ingen däremot går över till okomprimerade säckar innebär det en intäktsökning om 3 mnkr.

När det gäller villahämtningen blir intäktsreducering 10,3 mnkr om alla övergår till 14-dagars hämtning fr.o.m. mars. Förvaltningen har budgeterat för en intäktsreducering om 2,5 mnkr utifrån en successiv övergång.

För att möta denna osäkerhet har förvaltningen 7,0 mnkr ofördelade budgetmedel under administration vid sidan av förvaltningens fond med ackumulerade överskott från tidigare år. Fonden belöper på 33,8 mnkr exklusive 2004-års beräknade överskott.

Nytt ekonomisystem

Förvaltningens IT-ekonom kommer under 2005 arbeta heltid med projektering och implementering av det nya ekonomisystemet Agresso och förvaltningens nya verksamhetssystem. Dessutom kommer en del av redovisningssekreterarens tid att tas i anspråk. För att klara av det ordinarie redovisningsarbetet planerar förvaltningen att anlita bemanningsföretag. Budgeten för detta har utökats med 0,1 mnkr. Båda systemen beräknas vara i skarp drift i januari 2006.

Omstrukturering personal - lokaler

Förvaltningen räknar inte med några omstruktureringarkostnader för vare sig personal eller lokaler.

En lokalförsörjningsplan har tagits fram enligt stadsledningskontorets anvisningar. Bilaga 4.

ABCDE

SID 23 (24)
Dnr: 02-0521/04

Investeringsbudget

	KF-budget 2005	<i>KF-budget 2004</i>	<i>Beräknat utfall 2004</i>
Inkomster	0,0	0,0	0,0
Utgifter	-25,0	-11,5	-2,6
Netto	-25,0	-11,5	-2,6

Av 2004 års investeringsram om 11,5 mnkr beräknas endast 2,6 mnkr ianspråktagas. Detta förklaras huvudsakligen av att byggnationen av återvinningscentralen Torstrappan ej påbörjats och att planerade investeringar vid ÅVC har i samband med upphandlingar istället bakats in i entreprenörens uppdrag. Upphandlingen av nytt verksamhetssystem beräknas slutföras i slutet av 2004 vilket innebär en förskjutning av investeringsutgifterna till 2005.

Genomförandeprojekt

Investeringsplanen för 2005 omfattar insatser för 25 mnkr enligt följande:

Projekt	KF Budget 2005	Förslag Budget 2005
ÅVC	-15,0	
• Projektering nya ÅVC		-1,1
• Ofördelat		-12,3
Upprustning ÅVC, miljöstationer	-1,0	-0,7
• 3 st miljöstationer		-0,3
Övriga inventarier	-1,0	
• Nytt verksamhetssystem		-2,6
Kärl	-8,0	-8,0
Summa	-25,0	-25,0

ABCDE

SID 24 (24)
Dnr: 02-0521/04

Bilagor

1. Sammanställning av nämndens åtaganden
2. Jämställdhets- och mångfaldsplan
3. Personalplan
4. Lokalförsörjningsplan
5. E-plan
6. Internkontrollplan
7. Nyckeltal
8. Intern driftbudget